Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК · UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 149. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го СЕРПНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 7, 1985 No. 149. VOL. XCII

Уряд УНР таврує режим СССР

Філядельфія (УІБ). — З нагоди десятиріччя Заключного гельсінксього акту екзильний Уряд Української Народної Республіки переслав відповідним урядовим чинникам заяву про безправ'я в окупованій від 1920 року большевицькою Москвою Україні.

Згадуючи про штучний голод в 1932-33 роках, безперервні переслідування українських інтелектуалів та мистців у СССР, масову депортацію населення з України, зокрема молоді, нищення пам'яток української культури й церковно-релігійне переслідування в заяві нап'ятновано повні фальшу совєтські твердження про свободу релігії, змагання до світового миру й т.п. на терені ОН і ЮНЕСКО.

Заява Уряду УНР кінчається вимогою вільних виборів в Україні й заступства маріонеткого уряду Української ССР в ОН та її аґенствах представниками леґітимного Уряду УНР.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ПРОДУКУЄ БІОЛОГІЧНУ ЗБРОЮ

Вашінґтон. — Кореспондент газети „Ню Йорк Сити Трибюн" Пітер Самюел інформує, що в січні 1984 року працівники розвідувальних служб підготовили для Уряду ЗСА дуже секретний рапорт, в якому на основі багатьох фактів, свідчень очевидців та інших даних підтверджується, що Совєтський Союз закінчив багаторічну дослідну працю в ділянці створення бактеріологічної зброї, має величезні запаси її і готовий до бактеріологічної війни в широких маштабах.

Поки ЗСА і західньоевропейські держави намагаються договоритися, чи треба створювати в космосі систему оборони, щоб захистити країни Заходу від раптового удару совєтських нуклеарних ракет, поки тверезо думаючі конґресмени добиваються виділення коштів на створення американської хемічної зброї, СССР тайно зібрав величезний арсенал бактеріологічної зброї, проти якої в даний час нема захисних засобів.

В рапорті згадуються дев'ять науково-дослідних інститутів, фабрик і полігонів для випробовування бактеріологічної зброї, що знаходяться на території Совєтського Союзу. В число безсумнівних об'єдків, де досліджується і виробляється біологічна зброя, входить Інститут мікробіології і вірусології, розміщений у військовому містечку No. 19 під Свердловськом, Інститут санітарії в Загорську під Москвою та Інститут молекулярної біології в місті Кольцово під Москвою. Об'єкти, про які підозрівають, знаходяться в Бердську, Кургані, Омутнінську, Пензі та Іркутську.

В рапорті сказано, що керівники Совєтського Союзу розподілили багато замовлень для військово-біологічного комплексу на різних мирних фабриках фармацевтичної, медичної, сільськогосподарської і харчової ділянок промисловости для того, щоб приховати справжній розмах підготови до бактеріологічної війни. Це таїть в собі величезну небезпеку для населення, що підтвердилося в квітні 1979 року, коли аварія на складі біологічної зброї у військовому містечку No. 19 під Свердловськом привела до епідемії сибірської язви. В результаті епідемії загинуло від 200 до 1,000 осіб і дальше її розповсюдження було зупинене спеціяльними військовими частинами, забезпеченими засобами біологічного захисту.

Керівники західніх країн сильно стурбовані повідомленням розвідувальних служб про те, що в СССР створюється цілком новий вид зброї: хемічно-бактеріологічна. Створення такої зброї стало можливим завдяки найновішим успіхам біологічної технології, в тому числі генної інженерії. Поки вчені в країнах Заходу зайняті пошуками шляхів використання відкриттів в цій ділянці для виробництва більш ефективних ліків і створення високопродуктивних видів тварин та рослин, щоб прохарчувати населення Землі, совєтські лідери примушують своїх вчених у тайних лябораторіях створювати смертоносних мікробів а продукти і нові види ліків купують на Заході.

САНДІНІСТИ ЗАСТРАШУЮТЬ ЗСА ТЕРОРОМ

Манаґуа, Нікараґуа. - „Революційні групи будуть атакувати інсталяції ЗСА у західній гемісфері, якщо Вашінґтон буде мілітарно встрявати в справи Нікараґуа", — заявив міністер внутрішніх справ сандіністського уряду Томас Борґе. Він заявив, що уряд Нікараґуа отримав численні пропозиції від груп і організацій в різних країнах західнього світу, що бони готові повести численні відплатні акції проти американських амбасад, консулятів, баз військових бараків, культурних центрів та інших установ ЗСА, якщо Пентаґон відважиться вислати до Нікараґуа свою армію.

Під час інтерв'ю міністер Борґе відмовився від пояснень і не бажав називати по імені згаданих терористичних груп і організцій, які згідні переводити терористичні акти проти ЗСА у відплату за військову інтервенцію і відмітив, що він нібито особисто є проти таких атак під час яких гинуть цивільні люди, непричетні до політики Адміністрації у Вашингтоні, „але такі операції будуть поза контролею нікараґуанського уряду", - заявив Борґе, один з творців сандіністського руху, так званого Національного визвольного фронту.

Дипломати і політичні спостерігачі кажуть, що заява міністра Т. Борґе являється одною з ділянок психологічної пропаґанди сандіністів, завданням якої є застрашування пересічних американців і створення психологічного підґрунтя для підтримки різних радикальних елементів, „борців за мир", „оборонців нікараґуанської революції", „прихильників невтручання у внутпішні справи закордонних держав" тощо. Крім того ця заява міністра має за завдання відстрашити ті держави від підтримки вашінґтонської акції, які були готові у випадку такої інтервенції стати по стороні ЗСА.

„Я є перконаний, що коли ЗСА заатакують нас мілітарно, почнуть гинути американські громадяни в різних країнах світу", - заявив заступник міністра Омар Кабезас представникові аґентства Ройтерс. Він додав, що вони гинутимуть не тільки на полях бою в Нікараґуа, але також на території. ЗСА, де є, мовляв, багато прихильників Нікараґуанської революції, й інших державах світу, заприязнених з Нікараґуа. Значить сандіністи признались, що вони втринують на території ЗСАсвою аґентуру і терористичну сітку, до діяльности якої повинні приглянутись американські поліційні чинники, зокрема Сі-Ай-Ей, - кажуть політичні спостерігачі.

Досі Адміністрація президента Роналда Реґена знала, що сандиністи тісно пов'язані з багатьма терористичними групами і зокрема комуністами та марксистами різної масти в Латинській Америці, доказом чого були недавні вбивства в Ель Сальвадорі. Розвідчі чинники ЗСА також знають, що сандіністи підготовляли змову також в Гондурасі проти американських вояків, але досі не називалося в пресі інших можливих пов'язань сандіністських терористів з терористами інших країн, зокрема поза Центральною Америкою.

Але може цілком слушно деякі американські аналітики заявили, після вислухання застрашувань сандіністів, що вони, сандіністи, може й не матимуть часу подумати про відплату якщо ЗСА дійсно рішаться на мілітарну інтервенцію в Нікараґуа.

В ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ РОЗПОЧАЛИСЯ ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ

Йоганнесбург, ПАР. — Уряд Південної Африканської Республіки, не зважаючи на те, що неспокої в країні далі продовжуються з повною силою, поставив 16-ох відомих і популярних серед негритян лідерів політичних партій і громадянських рухів під суд за зраду батьківщини. Очевидно, треба сподіватися, що багато підсудних будуть засуджені на кару смерти згідно з існуючими в ПАР кримінальними законами і це в свою чергу може викликати нову хвилю заворушень, масових демонстрацій і закордонних протестів.

Судовий процес над 16-ма активістами, який розпочався у вівторок, 6-го серпня ц.р., одне з найбільших юридичних видовищ від часу засуду на доживотню тюрму лідера Африканського Національного Конґресу Нельсона Манделя в 1964 році. Усі підсудні є членами так званого Об'єднаного демократичного фронту, найбільшого опозиційного руху в Південній Африці.

Вміжчасі проголошений урядом білої меншості винятковий стан і пов'язані з тим гострі зарядження, включно з арештами і збільшеними правами для поліції і війська, увійшов в третій тиждень. Загально припускають, що у випадку зменшення напруги і організованих виступів чорного населення проти уряду президента Пітера Боти, винятковий стан буде поступово знятий на протязі чергових двох тижнів. Досі, на підставі існуючих заряджень під час вийняткового стану, було заарештовано 1,319 осіб, 24 забито, а понад 400 поранено. Крім того поліція перевела обшуки в багатьох помешканнях, очевидно, без судового дозволу, а тільки на підставі сили вийняткового стану, шукаючи за зброєю, амуніцією, організаторами антиурядових демонстрацій тощо.

У Вашінґтоні, президент Роналд Реґен сильно скритикував законопроєкт переголосований у Палаті Репрезентантів, який передбачає проголошення З'єднаними Стейтами Америки економічних санкцій проти ПАР. Президент ЗСА думає, що економічні санкції вдаряють більше по негритянському населення, як по білих африканцях, які матеріяльно краще забезпечені. Він однак відмовився від відповіді на запитання кореспондметів чи накладе вето на законопроєкт, якщо такий перейде також в Сенаті.

В Пітермарцібурґу, місцевості у якій відбувається політичний процес над 16-ма активістами, атмосфера дуже напружена. Місцевість окружена військом і скріпленими відділами поліції, в місті заборонені всякі демонстрації і згуртування більшої кількости людей, крім релігійних відправ, замкнені деякі головні шляхи, які ведуть до міста. Підсудним прокуратура закидає підготову до громадянської війни і революції в ПАР, пов'язаність з революціонерами в Замбії і діяльність з метою заміни теперішнього уряду і встановлення чорної африканської республіки. Обвинувачення охоплює 587 сторінок машинопису.

Цікаво при тому відмітити, що на процесі 16-ох сидітиме у характері спостерігача американський суддя Натаніел Р. Джовнс з федерального апеляційного суду Синсинаті. Він перебуватиме там на прохання американської організації громадянських прав т.зв. Правники за людські права.

Цього тижня на Союзівці виступлять „Верховинці" і О. Ходоба

Група з ансамблю „Верховинці".

Союзівка. — У суботу увечері, 10-го серпня ц.р., тут на відпочинко-культурній оселі Українського Народного Союзу Союзівці виступить відомий танцювальний ансамбль Спілки Української Молоді Америки з Ню Йорку „Верховинці", керівником якого був колись св.п. Олег Генза, а тепер його діло продовжує його дружина Дарія. Теж виступить талановита бандуристка і співачка Оля Ходоба, член ансамблю бандуристів „Гомін Степів" в Ню Йорку.

Після мистецької програми о год. 10-ій вечора відбудеться танцювальна забава „під зоряним небом Союзівки" на великій площадці біля „Веселки", а у випадку непогоди у великій залі. До танців програватиме оркестра „Хлопці зі Львова". Мистецькі програми на Союзівці веде в цьому році конферансьє Роман Лупань.

Гості, які приїдуть на Союзівку вже в п'ятницю матимуть нагоду потанцювати на згаданій площадці вже від год. 9:30 вечора під звуки оркестри Союзівки.

На тенісових кортах Союзівки проходитимуть в суботу і неділю змагання у подвійних іграх.

Треба відмітити, що на другий тиждень, тобто в суботу, 17-го серпня, також о год. 8:30 вечора відбудеться тут канадський вечір гумору — „Гриць Зазуля" (В. Довганюк) і група гумористів з програмою в трьох частинах. До танців гратиме оркестра „Іскра".

Учасники танцювального табору на Союзівці написуватимуться в п'ятницю

Союзівка. — У п'ятницю, 9-го серпня, учасники табору народних танків на Союзівці в числі 60 хлопців і дівчат, дадуть свою мистецьку програму на сцені „Веселки" в год. 8-ій вечора.

Табір веде колишня пріма-балерина, хореограф і учителька фолкльорного балету Рома Прийма-Богачевська. Адміністративною управителькою табору є Дарія Якубович.

Табір почався 28-го липня і закривається в суботу, 10-го серпня, а в п'ятницю увечорі учасники пописуватимуться деякими зразками вивчених на протязі двох тижнів танків.

Як правило, програма таборовиків належить до найкращих на цій оселі під час літнього сезону.

Жертвенність американських українців зростає

Філядельфія (О.Т.). — Американські українці своєю жертвенністю заслуговують на окреме вирізнення. Вони пильно слідкують за повідомленнями преси і негайно спішать з допомогою потребуючим братам і сестрам у світі.

Особливо в останніх трьох роках своїми жертвами вони врятували перед економічною катастрофою українських поводян у Бразилії, помагають тим, що перебувають у таборах для втікачів в Австрії і Німеччині. Тепер вони щедро жертвують гроші на оборону проти знеславлення українського імени та на здійснення далекойдучого пляну закупу землі для українських хліборобів у Бразилії.

Окема подяка належиться федеральним службовцям, які за посередництвом американських харитативних інституцій пересилають гроші на допомогові цілі ЗУАДК й таким чином познайомлюють не-українців з українською установою. Коли ЗУАДК одержить всі їхні пожетви за біжучий рік, тоді для заохоти і прикладу другим буде оголошена в українській пресі зложена сума. Побажаним є, щоб федеральні службовці прислали до ЗУАДК копії посвідок зложених пожертв на ЗУАДК через американські харитативні інституції.

В першому півріччі ц.р. ЗУАДК вислав 310 пачок з одягом і взуттям для потребуючих українців у світі: 204 пачки до Польщі, 104 до Бразилії та дві до Риму. В тому часі уділено більші грошові допомоги для потребуючих у ЗСА — 7,777,40 дол., в Бразилії 6,591.15 дол., в Польщі 4,514.402 дол. та в комуністичних країнах 2,500 дол. Менші допомоги вислано до Люксембурґу, Німеччини, Австрії, Англії й Туреччини.

ЗУАДК, щоб пожвавити харитативну діяльність, закликає людей доброї волі з українських осередків ставати мужами довір'я, або основувати місцеві відділи цієї добродійної установи. Прізвище та адреси слід зголошувати в Централі ЗУАДК у Філядельфії.

В СВІТІ

ВІЙСЬКОВА ХУНТА, ЯКА ПЕРЕХОПИЛА владу в африканській країні Уґанді, намагається тепер зупинити неспокої в країні, а головно міжфракційну і міжплеменну війну. Урядові речники звернулись із закликом до лідерів політичних партії полагодити якнайскорше усі спори між собою, щоб можна розпочати розмови на тему вільних демократичних виборів, які, згідно з обіцянкою хунти, мають відбутись за один рік від часу перебрання влади від колишнього президента Мільтоана Оботе. „Якщо будемо здібні договоритися про єдність дії, ніщо вже не стоятиме на перешкоді вільних виборів", — заявили нові керівники держави.

АМЕРИКАНСЬКІ ГУМАНІТАРНІ ГРУПИ виступили із засудом тоталітарної практики теперішнього комуністичного режиму Генґа Самріна в Камбоджі, насадженого в'єтнамськими окупаційними військами. У звідомленні, опублікованому минулого тижня про відносини в Камбоджі, говориться, що тамошній режим стосує проти політичних противників нелюдські тортури — електичні шоки, побиття до крови, підвішування за обидві руки, або ноги, насипування в очі спеціяльного порошку, який викликає нечувані болі очей і голови тощо. „Народна Република Камбоджі відповідає на спротив до його режиму страшними середньовічними тортурами проти політичних противників і критиків", — говориться в 250-сторінковому звідомленні комітету правників, які слідкують за порушуванням прав людини в світі.

БРАЗИЛІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ХОЗЕ Сарні, який прийшов до влади після смерти обраного президента Танкредо Невеса 22-го квітня цього року, відзначив 100 днів своєї влади, які, як кажуть політичні спостерігачі, були успішними під кожним оглядом. Бразилія знаходиться на шляху до економічної поправи і, взявши курс дещо наліво, хоче стати провідною ліберально-капіталістичною країною в Латинській Америці. Як тільки Сарні перебрав владу, аналітики передбачали, що він не втримається в уряді навіть три місяці часу. Тепер вони змінили свою думку, особливо після опублікування опиту переведеного дослідним інститутом, який каже, що майже 60 відсотків бразилійців схвалюють політику президента.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II ЗАЯВИВ на спеціяльній церемонії, якою Ватикан відзначив сумну 40-ву річницю скинення двох атомових бомб на японські міста Гірошіму і Наґасакі, що ця трагічна подія повинна пригадати світові, якими важливими є заходи про мир. „Ми мусимо молитися до Бога, щоб він зберіг нас і майбутні покоління від страхіття нуклеарної війни". Папа Римський висловив надію, що Гірошіма і Наґасакі будуть служити взірцем перестороги для людства.

АҐЕТСТВО АССОШІЄЙТЕД ПРЕСС інформує з Франкфурту в Західній Німеччині, користуючись розповіддю чехо-словацького політичного еміґранта, журналіста по фаху, що совєтські вояки продали торгівцеві старим металем свій танк за 24 пляшки водки. Торгівець продав порізаний метал з танка кусниками, а вояків знайшли 24 години пізніше сплячими у поблизькому лісі. Подія мала трапитися під час минулорічних маневрів військ Варшавського Пакту в Чехо-Словаччині. Втікач Ота Філіп, який тепер живе в Німеччині, не знає що сталося з вояками і відважним торгівцем. Про цю подію писали також західньонімецькі газети.

Р. Реґен вивчає проєкт федерального бюджету

Вашінґтон. — У понеділок, 5-го серпня, президент Роналд Реґен зустрівся з репортерами і сказав, що він детально вивчить запропонований Конґресом проєкт федерального бюджету на 1986 фінансовий рік, а потім спільно працюватиме над ним з конґресменами.

Р. Реґен підкреслив, що восени він у першу чергу буде займатися економічними питаннями — бюджетом і податковою реформою. „Від цієї реформи, — сказав він, — залежить наше майбутнє."

Президент сказав, що в серпні він буде не лише відпочивати, але й займатися бюджетом і реформами. „Я збираюся перевірити кожний пункт видатків у бюджеті і в мене напоготові олівець, щоб накладати вето", — сказав Реґен.

Президент підтвердив, що буде добиватися вилучення пенсійного фонду з бюджету. Таке становище існувало до 1965 року, коли за розпорядженням президента Линдона Джансона пенсійні видатки стали включатися у бюджет.

На зустрічі з репортерами Реґен говорив не лише про економічні справи. Він знову повторив, що буде добиватися розширення досліджень з метою створення системи оборони з елементами космічного базування. „Настане день, коли ми зможемо захистити людство від нуклеарного нападу", — сказав Президент.

Реґен подякував Конґресові за те, що він одобрив фінансову допомогу борцям за свободу в Нікараґуа. „Але нам треба ще багато зробити, щоб ця країна пішла по шляху демократичного розвитку", — додав Реґен.

Президент відкинув можливість економічних санкцій проти Південної Африки і пропозицію п'ятимісячного мораторіюму у випробуванні нуклеарної зброї, що його запропонував СССР після закінчення своєї серії експериментів.

На закінчення Президент підкреслив, що поки конґресмени відпочивають, він і його помічники будуть дуже зайняті.

Відбувається спортовий пластовий табір

Іст Четем, Н.Й. (О.К.). — Тут на Пластовій Оселі „Вовча Тропа" розпочався в суботу, 27-го липня, двотижневий спортово-вишкільний табір, що його рікрічно влаштовує Загін „Червона Калина".

Це є 12 з черги спортово-вишкільний табір, який названо іменем члена „Червоної Калини" Івана Стефанкова, що згинув з рук німецьких окупантів в 1943 році.

На святочному відкритті табору, до якого станули 90 членів проводу, ланки інструкторів і учасників промовляв від Загону „Червона Калина" пл.сен. Ярослав Рак, січовий Дід 4. Відчитано також письмовий привіт від Архимандрита Отців Студентів з Італії о. д-ра Любомира Гузаря, члена Загону. Наспів також привіт від голови Крайової Пластової Старшини пл. сен. Евстахії Гойдиш.

На таборі, повному спортових вправ та зайнять, отаманом є пл.сен. Юрій Струтинський, осавулом пл. сен. Миролюб Лозинський, канцлером ст.пл. Надя Ратич, головним обозним ст.пл. Левко Голубець, обозною підтабору юначок ст.пл. Віра Гафткович. Ланку інструкторів очолює ст. пл. Ігор Струтинський, а інструкторами є такі старші пластуни і пластунки: Андрій Данилюк, Андрій Бідяк, Данило Дзядів, Аскольд Хемич, Марко Гафткович, Марко Якубович, Оля Терпеляк, Маріянна Дяченко, Тереса Куріца, Ліда Гвозда, Ксеня Кольцьо, Михайло Тимош. Помічником інструктора є пл. розв. Ляриса Драган. Серед учасників є юнацтво з Каліфорнії, Балтімору, Чикаго, Дітройту, Клівленду, Атланти, Кольорадо, Сиракюзів, Ню Йорку, Ню Джерзі, Філядельфії, Коннектикат та інших сторін.

Про духовну опіку дбає, перебуваючий постійно на таборі, ст. пл. о. Іван Кащак, недавно висвячений на священика, активний пластун з Йонкерсу, медичну опіку дає медсестра Тамара Амаро.

Закриття цього табору ім. І. Стефанкова плянується перевести в суботу, 10-го серпня, о год. 10-ій ранку і тоді проголосять першунів.

Загін „Червона Калина", що постійно влаштовує табори і змагання, має широке зрозуміння і багато добродіїв серед українського громадянства Ню Йорку та околиці, що стараються допомогти фінансово у переведенні табору, уфундованні нагород та чаш. Цього року зложили свої пожертви на ту ціль: УСК Ню Йорк, інж. Мирон Лепкалюк, пл. сен. Е. Гойдиш, пл. сен. д-р Наталка Струтинська і Юліян Бачинський.

ІМПРЕЗИ В ҐАНТЕРІ

Ґантер, Н. Й. — В суботу, 10-го серпня тут в „Гражді" о год. 8-ій вечора відбудеться концерт камерних творів Ґлієра, Косенка й Шопена у виконанні фортепіянового тріо в складі Й. Барківський (скрипка), Г. Гриньків (фортепіян), Н. Цибрівський (чельо).

Після концерту в мотелі „Ксеня" відбудеться перший „Ґантерський Ярмарок" з участю маестра Едварда Козака, розіграш картини „Сумерк в Капратах" мистця Ярослава Вижницького і забава з танцями. Весь дохід призначений на Центр Української Культури.

В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, 4-ГО СЕРПНЯ, у пополудневих годинах в Чікота, Оклагома, був великий вибух бомб. Причиною цього був зудар тягарового авта, яке перевозило бомби із військової фабрики, із пасажирським автомобілем. Вибух бомб і експльозія поранила біля 47 осіб і примусила 6,000 мешканців покинути доми на короткий час доки не зневтралізовано бомби.

В ОНТАРІО, УРЯДОВЦІ лісництва запалили вогнем сухий ліс, щоб сім науковців могли простудіювати теорію „нуклеарної зими". Ця теорія припускає, що нуклеарна війна може принести так багато диму і руїни, що не допустить променів сонця на землю. Тоді завмерло б усе життя.

ФЕДЕРАЛЬНІ УРЯДОВЦІ виявили, що літак компанії Делта впав та згорів в п'ятницю увечері 2-го серпня, на летовищі в Даллас-Форт Ворт, влетів в сильну бурю. Виказалось, що сильний вітер звалив літак до землі, а пілот вже не міг змінити напрямку на наказ із радарної вежі.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Покаяння" Юрія Шухевича

Одною з найогидніших характиристичних рис советської державно-поліційної системи є силування людей, щоб вони „каялися" за приписувані їм злочини й провини, що їх вони ніколи не доконали. Петро Григоренко пише у своїх спогадах, як раз-у-раз вимагали від нього, щоб він, „покаявся" і відкликав свої публічні закиди на адресу режиму, а тоді привернуть йому професуру у військовій академії, і за кожним разом, як він відмовлявся, засилали його до іншої психушки. У судочинстві в демократичних країнах запитують на судовій розправі підсудного, чи він визнає себе винуватим, чи ні. В Америці завелася навіть практика, що адвокат підсудного може „договоритися" з прокуратором, що підсудний „признається" до вини з одного обвинувачення, зате засудять його за меншу провину і дадуть меншу кару. Але ніхто й уявити не може, щоб когось тут шантажували і залякували, щоб він „каявся" за закидувану йому провину.

Шевченко писав „караюсь, мучусь, але не каюсь". Але це був Тарас Шевченко. І не можна вимагати, щоби понад сорокамільйоновий нарід складався з самих тільки героїв, які воліли б умерти, а не підписали б підсуваний їм папір з „покаянням", та які, поставлені перед дилему „підпишеш, або згинеш" — не підписали, хоч підписуючи скоротили б муки собі і своїй родині. Коли „покаявся" Іван Дзюба за свій епохальний твір „Інтернаціоналізм чи русифікація", дехто таврував його за те його „покаяння". Але вже тоді вказувано, що не штука бути героєм в будь-котрому місті Західньої Европи чи на американському континенті, коли такий „герой" сидить на дзиґлику в шиночку, п'є пиво і критикує жертви большевицького терору. Ті, що „покаялися", це жертви, жертви терору перед підписанням зфабрикованого в КҐБ „покаяного" листа і після підписання такого „документу". Треба співчувати з отими жертвами, а не гудити їх. І треба розуміти трагедію, яку вони переходять у своїй душі і страшну боротьбу, яку вони мусять зводити самі з собою, якої не в силі уявити собі людина, яка користується всіма вольностями „праведеного закону Вашінґтона".

Юрій Шухевич став наче символом жорстокої большевицької поліційно-терористичної системи. Він народився 28-го березня 1934 року. Його батько Роман Шухевич-Чупринка згинув як командир УПА, оточений в лісі большевицьким військом, 5-го березня 1950 року. Значить, Юрко Шухевич мав тоді, у часі смерти свого батька, 16 літ. Він ніколи пальцем на рушив проти Совєтського Союзу, він не доконав ніякого злочину за совєтським карним правом. Єдиною його виною було те, що він був сином свого батька, нещастна жертва дикої системи „кругової поруки".

Десятки років його переслухували, карали і шантажували за те, що він не хотів виректися свого батька. Де у широкому світі відоме таке дикунство?! У „Віснику репресій в Україні", що його видає й редаґує Надія Світлична, Випуск 8, за вересень 1980 року (отже з-перед п'яти років), знаходимо вістку: „У чистопольській тюрмі (422950, Татарская АССР, г. Чистополь) перебувають такі політичні в'язні: особливий режим — Ю. Шухевич..." Його кількакратно звільняли і знову арештували та знову засуджували на довголітні кари. Під час такого одного короткотривалого звільнення він одружився з Валентиною Троценко, — їхній син Роман має тепер 15 років, дочка Ірина 14, — але вони були малими дітьми, коли їх батька знову схопили були й заслали.

Тепер з Києва, у „Вістях з України" ч. 28 за липень 1985 року появилася майже на цілу сторінку стаття-заява якогось Олександра Савчука, у прикментому документам КҐБ пасквільному стилі, про „Прозріння" Юрія Шухевича. Те „прозріння" у тому, що він „відмовляється" від націоналізму. Раз-у-раз пишеться там про „злочини" Юрія Шухевича, але ні разу не говориться, який то саме конкретний злочин доконав Юрій Шухевич. Можна навіть радіти, що Юрій Шухевич опинився на волі, хоч і обмежений, а воля його таки обмежена, бо він, як усі колишні політичні в'язні в отій тюрмі народів, — стоїть і стоятиме постійно під пильним оком аґентури КҐБ і не має і не матиме права користуватися вольностями вільної людини, наприклад, свобідно порушатися не то по світі, а навіть по всій території СССР. Треба бажати цій людині, яка стільки натерпілася, щоби Господь дозволив їй пожити ще довгі роки у гурті своєї рідні. І нікому невільно злого слова сказати про ту людину, яка каралася і мучилася з дитинства тільки за те, що народилася від Батька-героя, який увійшов до історії збройної боротьби за Україну, як один з найбільших її синів.

Михайло Кучер

КРАХ КОМУНІСТИЧНОГО МІТУ В СССР

I.

Урядова пропаґанда — це основа совєтського життя. Вона в самому Совєтському Союзі і за кордоном коштує величезні гроші. Прибуток з пропаґанди не завжди великий. У Москві нема помітного оптимізму. Протягом останніх місяців Совєтський Союз програв кампанію проти розміщення американської атомові зброї у Західній Европі. Разом з тим зменшилася можливість шантажу західніх урядів, включно з американським. Американські засоби масової інформації чомусь не звернули уваги на болючу прогру Москви.

Після прогри з американською атомовою зброєю в Европі, прийшла тріюмфальна подорож президента Реґена до Китаю, яка може змінити комбінацію протисовєтських сил в Азії. Тому великих підстав для оптимізму в Москві нема. Треба забути погрози поховати західній капіталістичний світ.

У 1961 році совєтська комуністична партія пообіцяла перемогу комунізму у світі. Обіцяв таке Микита Хрущов. Згідно з Хрущовим, у роках 60-70-их Совєтський Союз пережене Англію і ЗСА у продукції на голову населення. Маркс і Енґельс дружньо погрожували викинути капіталізм на смітник історії. Врешті у Москві зрозуміли неповажну хвальковатість „клясиків" марксизму. Треба було робити щось більш конкретного. Черненко сказав: „капіталізм знаходиться у стані кризи, але він досі має великі можливості дальшого розвитку". Це значить, що в нових плянах ЦК КПСС уже не буде мови про перегони з капіталізмом. Натомість треба, - знову слова Черненека, — всі сили вжити на поліпшення внутрішнього становища в Совєтському Союзі. Поліпшення треба виявити в якості, а не в кількості". Отже — не паперове перевиконання плянів з метою дістати премію. Останні промови Черненка — це признання неуспіхів. На будуче не можна легковажно погрожувати Заходові, тому що, Совєтський Союз погроз не може зреалізувати. Одначе „поліпшення" внутрішнього становища в Союзі — справа нелегка.

На наших очах сталася знаменна подія — крах міту комунізму. Зникла його атракційна сила, адже в утопію ніхто не вірить. Совітський модель комунізму вже не переконує навіть країни т.зв. третього світу. В ОН дипломати Африки ще будуть при голосуванні підтримувати Совєтський Союз, але без великих надій дістати щось крім старих танків.

Захиталися також інтелектуали Заходу, хоч не бракує серед них таких, які пропонують новий детант і замороження атомової зброї з метою допомоги Совєтському Союзові.

У самому Совєтському Союзі настала ерозія комуністичного міту. Очевидно там і досі не бракує людей, які боронять і будуть боронити режим, бо мають з нього великі користі. Не буде бракувати також оборонців Совєтського Союзу серед національних республік. Неросійська червона буржуазія також хоче добре жити і боїться помсти за зраду своїх народів. Одначе така оборона режиму є без віри в успіх і без віри в поступ. Нікому з комуністичних вождів історія не обіцяла загину капіталізму.

Основою совєтського морального виховання є слова Горького: „Якщо ворог не капітулює, його треба знищити". Бажано на його ж території, що не завжди вдається. Відомо також, що Ґорький — письменник „великий гуманіст", який перший виправдав совєтські табори смерти.

І ось виявилося, що ворога знищити нелегко, навіть отого внутрішнього. Шістдесят років у СССР є „безклясове суспільство", але там продовжується боротьба „клясова", існують якісь „клясові" вороги. Звідки вони беруться у „безклясовому" суспільстві не може пояснити черговий геніяльний генеральний секретар.

Совєтська офіційна ідеологія ділиться на дві частини. Перша — „комунізм світла майбутність людства". Гасло семантично просте. Практично нічого не значить. Одначе всі знають, що це гасло треба постійно повторювати. Друга частина ідеології — „комунізму не можна уникнути". Це спроба колективної гіпнози. Не старайтесь, не борітесь. Нічого не вийде, ваша доля приречена. Гасло і теорія дуже прості. Навіть ненормальна людина може її навчитись протягом кількох хвилин.

Ленін сказав: поки комунізм не переможе на цілому світі, будемо провадити страшну війну. Але Черненко вже знає, що війни виграти не може, і комунізм досі не переміг.

Для совєтської політики марксизм не має приктичного значення. З другого боку втрата віри в марксизм може означати розклад червоної імперії. Але у зовнішній політиці марксизм дає „історичне" право до агресії, до „звільнення" уярмлених, до втискання в чужі державні організми. Але партія не може признаватися до помилок, бо вона... „непомильна". Це знає кожен піонер.

Все таки розклад і занепад ідеології має значення. Без завойовання Заходу совєтський соціялізм існувати не зможе. А завойовання не можливе. Для совєтського соціялізму компроміс означає кінець.

У Совєтському Союзі кожен черговий генеральний секретар автоматично стає геніяльним. Так було з Андроповим, так тепер є з Горбачовим. Обидва генеральні секретарі мусіли признати, що з совєтським комунізмом погано. На Пленумі ЦК 18-го червня 1983 року Андропов дав рецепту лікування совєтського соціялізму. Намічалася нова програма КПСС. Якщо „нова", то чим погана була „стара" програма? Признання досить цікаве. Стара програма „забігла задалеко вперед" і „відірвалась від дійсности". Стара програма зосередилася „на деталях". На звичайній зрозумілій мові це означає, що стара програма обіцяла конкретні речі, які не могла достачити. Нова програма обіцяє значно менше. Вона буде більш відповідати „суворій" дійсності соціялізму.

Андропов, працюючи в КҐБ, знав, що совєтський соціялізм — це байка для дітей молодшого віку. Покищо ідея соціялізму потрібна для ЦК.

(Продовження буде)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

НАЛЕЖНЕ ПРИЗНАННЯ

(В цьому році сповнилось 35-ліття українських радіопередавань Михайла Комічака в Піттсбурзі, Па. Внизу один з численних листів, які наспіли на його адресу).

Дорогий Пане Михайле:

Цього року мешканці Піттсбурґу були заскочені, довдавшись, що їх місто оцінюється як найкраще посеред міст нашої країни, взявши під увагу якість життя у ньому.

Але вже від багатьох років ми висказували думку, що серед українських громад в Америці, нашій піттсбурзькій громаді належне є передове місце. Правда, ми далеко не найбільша чи найбагатіша громада. Ми не можемо імпонувати великим числом професіоналістів чи підприємців. І ми не намагаємося накидати іншим нашого стилю українського життя в громаді.

Що нас висуває на передове місце - при всім нашім зрізничкованні - це сильне почування рідної, української спільноти. Нема у нас поділу на старих еміґрантів і „новоприбулих", не видко прірви між поколіннями, роздвоєння на уродженців галицької чи придніпрянської України, а спільна мученицька доля обох наших церков об'єднує нас у одну родину. Цей відрадний стан нашого громадського життя у Піттсбуржчині не прийшов самочинно чи без зусилля. Величезний об'єднуючий і вихований вклад у життя нашої громади вложили Ви, пане Михайле, і Ваша щотижнева українська радіопрограма. На протязі 35 років, тобто за життя двох поколінь, Ви невтомно вказували за суттєві, творчі і об'єднуючі цінності у житті нашої громади. Не легкий це був труд. Нагадуються слова поета, що описував, як важко було виростати молодому дубові, що його заглушали розпаношені густі бур'яни. Та під осінь і зиму бур'янів не стало, а дуб жив і розвивався з роками могучим ростом! Всі ми пам'ятаємо ці бур'яни на Піттсбурзькому полі. Сьогодні по них і слід пропав, і ніхто вже не намагається нас розсварити чи ділити на „кращих" чи „гірших" українців. Сьогодні ми радіємо нашими спільними, реальними осягами.

Глянувши на український Піттсбург за останні два десятиріччя, бачимо „Самопоміч" і „Рідну Школу", Гарвард, українську кімнату і українську мову на Піттсбурзькому університеті, сотню стипендій Українського Технологічного Товариства, мистецькі ансамблі нашої молоді та так численну участь наших громадян у всеукраїнських діях - у роковини великого голоду, проти русифікації України, у допомогу втікачам чи інвалідам. З усіми тими позитивними досягненнями, що ними і радіємо і гордимося, нерозлучно пов'язана є радіопрограма Михайла Комічака. Вона, як та леґендарна срібна сурма, все була впереді наших дій і починів, все інформувала, заохочувала чи підбадьорювала, була тим спонюючим центром, що включав нас у величаве русло спільної дії, спільних зворушень і спільної гордости, що ми українці! Тридцять п'ять літ, пане Михайле, це предовгий шмат часу. І жодні слова похвали чи подяки не всилі віддзеркалити безмір праці, труду і посвяти, що Ви їх вклали для нас. Ви допомогли нам викресати те, що у нас найкраще! За це Вам, пане Михайле, наша вдячність і впевненість, що продовжуватимете розпочате діло бодай до кінця цього сторіччя.

Михайло і Таїса Корчинські
Піттсбург, Па.

Редакція „Свободи" долучується до висловів признання і побажань.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні присилати до редакції „Свободи" разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Валентина Юрченко

„ВЕСЕЛКА" МУСИТЬ ЖИТИ!

Останнім часом лунають все частіше тривожні голоси, занепокоєні долею „Веселки" - нашого ілюстрованого українського журналу для дітей, що його видає Український Народний Союз. Вже понад тридцять років живить „Веселка" уяву наших дітей і внуків, збагачує їхню мову, допомагає національно і релігійно виховувати, впоює з малих літ в дитячу душу почуття українського „я".

Чи може бути щось більш корисне у вихованні дитини молодшого віку, ніж рідне слово у легкій, цікавій формі вірша, чи казки, в якій добро тріюмфує, перемагаючи сили зла, або коротких популярних оповідок про славні події з української історії, наших героїв і видатних державних мужів чи діячів культури ? А скільки талановитих ілюстрацій прикрасило за ці понад три десятиліття сторінки „Веселки"!

Без сумніву треба сказати що 367 чисел журналу, які вийшли за тридцять один рік, духово збагатили десятки тисяч наших дітей, що за час „Веселчиного" віку вже самі стали батьками і мають своїх дітей. Цим дітям також потрібний український дитячий журнал, адже він виховував, як читачів, ще їхніх батьків, і чимало з них із сантиментом і вдячністю згадують „Веселку", що розвеселювала й збагачувала їхній дитячий світ. Хіба не пригадують ці молоді батьки, як захоплювалися вони ілюстрованою історією в кожному числі журналу про Богуту-багатиря, авторства нині вже покійного Романа Завадовича, або дотепними віршованими сміховинками й ілюстраціями Едварда Козака та його „Чап-Чалапа", чи численними історичними оповіданнями з незрівнянними графічними малюнками Петра Андрусева ? Та й хіба можна перелічити всіх тих авторів і мистців, десятки яких вклали свою творчу працю, талант і літературний хист у „Веселку"?

Самовіддано і самозречено всі ці роки працювали над „Веселкою" письменник і незмінний редактор Володимир Барагура, і Роман Завадович, який залишив українським дітям і молоді непроминальну творчу спадщину по своєму недавньому відході у кращий світ.

Як часто ми пишемо й урочисто виголошуємо гарні слова про те, що українські діти - наше майбутнє, що вони - наш „місток у прийдешнє", що вони вирішують дальшу долю нас, як самобутнього культурного народу. За цими пишними словами повинні йти цілеспрямовані зусилля батьків і всієї нашої українької громади дати дітям відповідну духову поживу, національні „ вітаміни", що підсилювали б їхнє почуття приналежности до українства, давало б їм відпорність на чижі й шкідливі впливи та на байдужість до свого рідного.

І знову, чи не в сотий раз, треба пригадувати батькам що телевізія і дешеві змістом американські камікси не заступлять дитині тих „національних вітамінів", до яких належить, насампеperед, рідна українська книжка і змістовий, гарно оформлений дитячий журнал. А тимчасом життєва практика насуває перед очі факти симовиті й одним із них є загрожена доля „Веселки", бо число читачів її різко впало, не зважаючи на те, що перднлата за журнал-місячник, як на наші обставини смішно мала: 5 долярів на рік для членів УНСоюзу і 8 долярів для нечленів.

Вже тепер УНСоюз докладає десятки тисяч за збільшені кошти для кількох сотень передплатників, але чи так повинно бути ? Коли читаєш у газеті, що „треба допомогти „Веселці" у почесній і відповідальній праці", то сором огортає душу за українських батьків, бож ідеться не про якусь чергову харитативну акцію „допомогти потерпілим", а усвідомлення того, що „Веселка" сама допомагає українським батькам виховувати дітей, відживлює їх духово, формує дитячу душу національно і сіє в ній зерна добра і правди. Та чейже батьки і вихованики повинні дбати про духове, а

(Закінчення на стор. 3)

В. Барка

СИМВОЛІКА ОБНОВИ

II

В його „Мариністичній композиції" тема моря, з основними її видивними мотивами, розрішена тричастинно — наче в барвній барельєфності. І саме картинність при одночасній спрощенності її складників і скомплікованості їх порядків, — набрала чудової виразности, навіть фігурної мальовничости при винаходах для досконалої ритмовпоряджености як в поемі, на межі сюрреалізму, і навіть в музичному „ключі" для всієї мистецької злагоди. Приналежність морського краєвиду (хмари, промені, хвилі, човни), посилено стилізовані, станули в рефлексних повторах від височини до водного свічадля, рівно розділених рисою обрію.

Давно вже відзначено в архитворах малярства, скажім, від руки Рембрандта, панує закон доконечної, цілковитої необхідности. Згідно з ним, все повинно бути, відповідно до задуму в сюжетному строї, і також до самого стилю мистця, тільки так, як склалося. Неможливо ні додати нічого, бо це вшкодить твір, і нічого відняти ні збільшити чи зменшити складники, ні поміняти їх місцями, ні внести зміни в кольори і обсвіт їх.

Повинно зберегтися все назавжди в здійсненій поставлености, цілком досконало, як того вимагає правило мистецької побудованости, або, з іншою назвою, „закон тектоніки". Це — не зовсім те саме, що включена тут композиція твору, себто система розміщення всього в видивному складі картини, основана, наприклад, в перспективі для неї — на точних даних наукового досліду.

Бо згаданий закон, коли треба для найвищої справи в кодексі добропра[illegible]прекрасного: для найкращого [illegible] нього враження, порушує реалістичні приписи.

Приклад: наші старовинні ікони, про них Матісс казав, що належать до найвищого в мистецтві, і в них в найліпших взірцях, часом геометрична відповідальність відникає. З нею дальші речі повинні були пропорційно зменшуватися, а ближчі — бути більшими. Діється ж на взірцях іконопису якраз навпаки: тут — „зворотна перспектива".

Бо так потрібно для мистецької правди іконного живопису, вищої за всі формальні приписи реалістичного письма.

В єгипетському храмі (збудував Рамзес II) вирізьблено запряженого коня з чотирма передніми ногами ніби вираз його надзвичайної спромоги в біговість.

Художнє враження становить найвищу цінність, і для нього твір, коли треба, повинен навіть суперечити видимості фізикального світу. Віддавна мистці стали пильно дошукуватися єства тієї цінности, виявлюваного в особливій побудованості твору, в його тектониці. Відстороновали систематично і все дужче те, що приходить тільки від самої зовнішности зображуваного, але зберігали, вирощуючи, самі вияви якраз визначального закону, бо вбачали тут ключ до основної загадки образотворчого мистецтва, до відкриття ідеальности його.

Декотрі обтеслювали суттєву остачу в різких стереометричних виглядах, так спорядився славнозвісний „кубізм" і в скульптурі, і також в малярстві (Брак, Дюшамп „первосвященик розкладности", один час Архипенко). Схожо вряджували видивність, наприклад, констукртивісти і дехто, крім того, але скоро вона відгасла через надмірну спрощеність без прикметностей живої краси.

Одухотворити пошуки способів для абсолютної артистичности і піднести до рівня клясики, присвятився, відходячи від незладностей, наш земляк Олександер Архипенко (1887-1964). Як сам означив, доповідаючи в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку, він від світу староукраїнського мистецтва приніс уяву про красу ліній й цілісного враження в скульптуру XX століття. І тим обновив її.

Тут близький напрямок вибрав майстер Зенон Голубець, знаходячи власні вирази для здогадного єства в стилістиці скульптур з вишуканими обрисами. Його багатофігурний „Ритуал" своєрідно відтворяє середньовічний меморіяльний сюжет, знаний, скажім, з гробниці, що зарані спорядив собі великий сенешаль Бургоні Філіпп Пот (‡1493). Там несуть гроб, по чотири на обох сторонах, особи в довгих, до землі, одягах, мов черничих з капюшонами, що закривають обличчя, хоч при поясах підвішено щити з гербними помітами, ніби в лицарів.

Відмінно, постаті в „Ритуалі" З. Голубця висічені з догранично обмеженою формністю, тут — груповий рух в ритміці, мов з музики для траурного шестя.

І в рослинній темі, особливо поширеній серед скульптур З. Голубця, теж відсвітився пошук праістоти мистецькости і виразу для неї — через діючі сили твору в новознайдених розпорядках. Вдосконалюється вигляд, як ритмокомплекс і його мотиви кожного разу розміщені різноскладно в підрядностях чи співряддями, або через сполуку обох ладів, почасти нагадують собою світляні течії в „аврах". Хоч виконані скульптурно іноді з несвітлого дерева, навіть і зовсім чорного.

На різьбарській манері З. Голубця останнім часом помітно відзнаки поступового звороту всієї сучасної образотворчости свіжою хвилею в напрям синтетичного мистецтва клясиків з відновою глибинної змістовности і живої краси в стилях.

Дослідники модерних течій і шкіл докладно простежили переважаючу, після імпресіоністів, особливо в т.з. „мінімальному мистецтві", тенденцію „роздягати" об'єкти малярського опису від всього, що над їх речовинністю, знедуховлювати артизм, відвіювати з нього всяку, навіть органічну містичність і символіку, з'явлені в вершинних шедеврах образотворчости.

Але „В певному сенсі, звичайно, все мистецтво символічне". (Томас Ґрейвен: „The Dial", червень 1923).

Можна різно означувати символ, проте незмінно зостанеться основа, — її чудово означив мислитель XII століття Гуго де Сан-Віктор, символ, це — сполука форм видимих для представности незримих речей.

Надхненною дією створити, в нововинайденій єдності форм, незнаний досі образ, через який, завдяки його чудесним прикметам вистануть значенневості, неприступні для звичайного відчуття, так здійсняться духовно збагачуюча роля мистецтва; тут його скарбність і його відуча спромога.

Невеликий приклад: дерев'яна скульптура „Птах"

(Закінчення на стор. 3)

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В 1984-му РОЦІ

(Пожертви фундаторів, меценатів і добродіїв Музею включено в списку опублікованому в Свободі, ч. 88 (10-го травня 1985 р.)

По 300 дол.: д-р О. і Е. Склепковичі, 48-ий відділ СУА.
По 275 дол.: д-р І. і д-р Н. Коропецькі, Працівники УНСоюзу.
270 дол.: В. Папуга.
По 250 дол.: Л. Одежинська, Є. Рубчак, Я. Рудакевич.
225 дол.: Р. і М. Гавриляки.
210 дол.: І. Юрків.
По 200 дол.: Т. Чучман, д-р А. Якимець, Р. і Л. Олесницькі, д-р І. і Т. Павлічки, М. Пеленська, д-р В. і О. Петришини, С. Повальчек, С. і А. Секрета, О. і С. Скоп, 22-ий відділ СУА, Окружна Управа СУА — Нова Англія.
195 дол.: д-р Р. Рак.
185 дол.: д-р З. і Д. Каратницькі.
158 дол.: Р. і С. Цегельські.
155 дол.: Т. Криницька.
По 150 дол.: Р. і О. Альвіно, М. Бурий, І. і Р. Гарасимяк, А. Гомік, д-р М. і І. Яцухи.
145 дол.: С. Кіра.
143 дол.: 52-ий відділ СУА.
135 дол.: д-р Я. і Н. Мігайчуки.
130 дол.: А. і К. Буки.
129 дол.: 88-ий відділ СУА.
По 125 дол.: С. і С. Михайлишини, М. і С. Старощаки.
По 120 дол.: О. Чорна, О. Манастирська.
По 115 дол.: М. Дигдалевич, Р. і К. Соболь, В. і С. Стасишин.
113 дол.: А. Перейма.
111 дол.: С. і М. Залітач.
По 110 дол.: О. Червінська, В. і Л. Фіцаловичі, М. Мотиль, д-р Т. і Д. Самотулки.
105 дол.: Л. Крушельницька.
104 дол.: Л. Гайда.
102 дол.: С. і І. Дорощаки.
По 100 дол.: М. Андрейко, Г. і Б. Аткісон, М. Бачинська, О. і. А. Біловуси, О. Блавацька, М. Булавка, В. Цетенко, крил. Мирослав і М. Харини, Д. Хариш, Х. Чорній, Я. і О. Чипак, М. Цісик, Ю. Демченко, Л. Дражевська, д-р Р. і О. Дзядів, К. і Г. Дзюби, М. Гайда, Ж. Гіл, П. Глутковський, С. і М. Гординські, Х. Гошовська, І. і Т. Скоробогаті-Гронь, М. Головей, В. і Л. Касяни, Л. і О. Казевичі, О. Кедринський, Б. Кізин, В. і Н. Клапішок, С. і М. Коченаші, д-р Л. Коцур, Л. і М. Колодчини, М. і А. Комічаки, д-р Д. і Д. Кострубяки, д-р Т. і Л. Крупи, Н. Крупська, А. Кулик, О. і д-р З. Кунцьо, Б. і Л. Курилко, д-р М. Кушніренко, д-р А. і Л. Лемішки, д-р І. Лесько, В. Літинський, д-р А. Мацюрак, М. Мандзюк, В. Маркевич, І. Моцюк, Л. Морозова, Я. і Я. Мулики, Є. і Б. Михайлові, В. і А. Натини, П. Німець, М. Олійник, д-р Й. і Л. Оришкевичі, д-р Б. і А. Осадци, П. і О. Папроцькі, Ю. і А. Павлічки, О. Полатайко, Я. Попель, Р. і Г. Портико, В. і Е. Процінські, Р. і Л. Раковські, А. і Е. Ройовські, д-р Я. Рожанковський, І. Рибак, д-р Д. Рижевська, Ч. і Н. Сашко, Г. Самутин, Самопоміч — Балтимор, д-р Б. і д-р С. Шебунчаки, О. і С. Скоцені, Р. Скоробогатий, Й. і О. Шміндаки, А. Сорохтей, д-р А. і Г. Станкевичі, У. Стек, О. і А. Стельмахи, Я. і І. Щербанюки, Я. і І. Терлецькі, О. Вареля, В. Войтович, Р. і О. Воробкевичі, А. Возьна, М. і Н. Возняки, Ю. і А. Юрчишини, Л. і А. Зобнів, Українська Православна Кредитівка — Ню Йорк, 80-ий відділ СУА.
По 95 дол.: Я. і Н. Бігуни, Ю. і І. Охримовичі.
По 90 дол.: Б. і І. Чайковські, Я. і Я. Лабки.
По 85 дол.: д-р Г. і Р. Чолгани, І. Дзерович, Р. і Я. Ракочі, Ю. і М. Савчаки.
По 80 дол.: Л. Долінська, О. Назар, М. Рудик.
По 75 дол.: Я. і О. Городецькі, О. Яхно, І. і Я. Кукіль, В. Левицька, д-р Я. і І. Остапюки, Я. і М. Раковські, Клюб св. Івана, д-р О. і Р. Голод-Третяки.
По 70 дол.: Б. і А. Бойчуки, Л. і В. Чудовські, І. Джус, Я. і В. Криштальські, Ю. і О. Мельниковичі, О. і А. Пришляки.
По 65 дол.: І. і О. Микитини, М. і Б. Осадци, Р. і А. Сокольські, М. Сосяк.
62 дол.: П. і А. Крамар.
По 60 дол.: Д. Байко, М. Гарасимів, Р. і Н. Ільницькі, Н. Юрчинська, О. Кримшин, Л. і О. Крушельницькі, д-р Я. і д-р Л. Петрущаки, З. і В. Салевичі, В. Сорока, А. Вовчуки, 7-ий відділ СУА.
По 55 дол.: В. і Ю. Білецькі, Н. Данилюк, Ю. і Х. Ференцевичі, В. і Л. Сердюки, Я. Яросевич.
По 50 дол.: С. Андерсон, д-р Е. і М. Андрусяки, д-р Ю. і А. Барановські, Р. і З. Береза, М. Бережинський, О. і Л. Білоуси, І. Боярська, Клюб книголюбів — Філядельфія, Р. і М. Борковські, Б. і А. Бойчуки, Л. Чолган, М. і Л. Чолгани, М. і Е. Цяпки, д-р О. і М. Цибрівські, Н. Данилюк, Ю. Дашко, Дж. Давид, І. і Л. Декайли, д-р М. Дейчаківський, Ю. Добош, С. Дроздовська, І. Дидин, М. Феляк, М. Фіґлюс, Р. Ґолдман, В. Гатала, д-р Я. Грабович, Р. і О. Гуглевичі, І. Гуменюк, Т. Яцків, С. і Р. Качали, М. Камінська, М. і І. Кіндрачуки, В. Козачинський, М. і М. Крижанівські, М. Кушнір, Ю. Кузів, д-р Л. і О. Кузьмаки, Я. і Д. Кузьмини, Р. Левицький, Р. і Т. Левицькі, Л. Лопатинська, Е. Мадич, О. Мальченко, Д. і М. Молдовани, д-р Я. і Л. Музички, О. і М. Мицики, Я. і О. Никифоряки, д-р В. Онуферко, Б. Остапюк, Патріярхальне Т-во — Гартфорд, Л. Печак, В. Піснюк, А. Поліщук, Д. і Л. Поритки, Л. Прончик, С. і С. Раєцькі, В. і Д. Рудакевичі, І. Рудик, В. і Д. Саляки, І. Савка, О. Е. Сеники, Ю. Шепелява, М. Шиприкевич, В. і О. Шиприкевичі, д-р О. Слюзар, С. Слюзар, А. і Х. Сливоцькі, М. Мороз-Сосяк, Р. і Т. Стадниченко, З. і І. Терпецькі, Кредитівка в Масачусетс, Українське Т-во в Синсинаті, Х. Воєвідка, д-р І. Васинчук, А. С. Вересюк, О. Веселий, Р. і Ґ. Виспоцькі, Р. Воробель, д-р М. і Дж. Яблонські, 6-ий відділ СУА.
По 45 дол.: К. Батюк, М. Білозор, Р. і М. Данилюки, д-р Т. і О. Гунчаки, М. Карпевич, Д. Кузик, М. Шуст, З. Воробець.
42 дол.: Л. Баранюк-Боднарук.
41 дол.: Марія Крамарчук.
По 40 дол.: Л. Артимишин, О. Баландюк, М. Ценко, К. Гадзевич, Л. Гуралечко, С. Карваш, О. і С. Менцінські, В. і А. Мерещаки, о. Р. Мірчук, В. і Н. Шусти, В. і Б. Слижі, М. Турко, д-р М. і М. Воскобійники.
По 35 дол.: С. Балко, Л. і І. Борщі, Р. і В. Чумаки, Р. і О. Гаєцькі, С. Гук, Н. Попель, Р. і Л. Романишини, д-р Я. Веремчук.
33 дол.: О. Платош-Стеткевич.
31 дол.: М. Приймак з родиною.
По 30 дол.: М. Белей, О. і І. Бурачок, Я. Дацків, О. Дибик, І. Дитюк, С. і Н. Гробельські, Р. і Н. Ґулаї, О. і Ю. Головацькі, Н. Гордієнко, С. і М. Грубі, д-р М. і М. Грушкевичі, О. і Л. Кінахи, Л. Гандзій-Кіс, О. Клебіче, Р. і О. Кобрини, С. Лешко, Н. Леслій, В. і І. Левицькі, Д. і О. Ліщинські, А. Любинська, Р. Мицик, А. Панченко, М. і К. Поповичі, Р. і О. Ратичі, Е. Сахарук, Н. Слюзар, М. і Г. Стасюки, Я. Стасюк, В. і Л. Синенькі, С. Туркало, П. і І. Твердохліб, І. Жовнір.
26 дол.: А. Бідяк.
По 25 дол.: М. Андрушків, Б. і Т. Артимишини, З. і О Бабюки, І. Бачинська та Н. Цегельська, д-р Л. Балтарович, Ф. і Я. Турко-Бодрок, д-р Р. Богонович, О. Харамбура, Корнелісон, д-р Б. Чепак, Н. Даниш, А. Даценко, В. і Т. Денчуки, П. Дент, Л. Дяченко, М. Душник, А. Єйна, д-р О. і І. Федишини, д-р І. і М. Фізери, О. і М. Ґац, З. Гафтковичі, О. і Я. Гапії, М. і М. Гатали, Н. Гемфіл, В. і Л. Гладкі, М. Гладкий, О. М. Глинський, М. Голуб, д-р М. і І. Грушки, М. Гук, М. Гура, Д. Гусар, П. Іванець, Р. і Л. Іваницькі, Є. і М. Яроші, д-р Л. і М. Явні, В. Є. Яворська, М. Джонсон, Я. Кач, І. Качмарська, Н. Канюга, Р. і Н. Канюки, І. Каратницька, Х. Карпевич, Г. Кастп, М. і А. Кікцьо, П. Кісіль, М. Книш, І. Когут, М. Костів, В. Кострицький, Ґ. і К. Ковінко, Я. Зарук, Т. і О. Козбури, М. і І. Красії, М. Кульчицький, д-р Ю. і В. Кушніри, д-р Т. і д-р Х. Кузьмовичі, О. Кузьмович, Ю. і В. Кузьмичі, М. і Л. Кий, Ю. і О. Кисілевські, А. Лемп, О. Ленець, д-р М. Лободяк, Л. Лозинський, д-р В. і д-р Д. Маркусі, Л. Мащак, Х. Добчанська-Мельник, І. і Д. Менцінські, Ц. і О. Мопс, д-р Л. і О. Мостовичі, В. Мисак, о. Миськів, В. і С. Недільські, І. Новак, О. і І. Нички, П. Олексюк,. С. Ольшанський, А. Оприско, В. Ортинська, Б. і Є. Остапюки, М. Пацлавська, О. Парубчак, М. і Л. Пежанські, Ц. Плюта, Ю. Подоляк, д-р В. Прокопів, М. Прончак, А. Пришляк, О. Пристай, В. Притула, Д. Пушка, Я. і С. Рубель, Ґ. Ратич, Р. і О. Рогози, Н. Сальвина, д-р Я. і М. Савки, В. Семенина, д-р Н. і Н. Сендзіки, д-р Т. і В. Сендзіки, І. і Д. Сеники, І. Шкарупа, д-р В. і Н. Шкільники, М. і М. Слободяни, Ю. Сливка, М. Соробай, Є. і М. Стахів, М. Стецюк, д-р Ю. і д-р Л. Стефанівські, М. Стефанишин, д-р В. і М. Стойки, д-р Л. Стовбун, Н. Світлична, М. і О. Тарапацькі, М. Тарнавська, В. і Я. Татаровські, О. і В. Теспюки, Т. Ткачук, Т. і О. Ткачуки, Н. Троян, М. Турчин, д-р Й. Тимочко, 39-ий відділ УНСоюзу, Українознавча Школа в Атлянті, З. Воронка, В. Величковський, Р. Венке, І. Волосенко, В. і К. Воловодюки, З. Воробець, В. і Х. Вовк, Ю. Янчишин, Є. і Л. Яросевичі, Т. і М. Запуцькі, Р. Зелинська, С. Зварун, 51-ий відділ СУА.
По 24 дол.: д-р М. і Дж. Головаті, В. Пахолюк.
По 20 дол.: С. Бабій, П. Бакай, З. і О. Балабани, П. Балей, Є. Блавацька, С. Боднарчук, О. Богачевська, Р. Богачевська, Т. Богданська, К. Борак, М. і І. Бучаки, д-р М. і Н. Бихи, В. і А. Бичкали, Р. Харчак, З. Л. Чайківські, І. Чайковська, Я. і К. Червоняки, В. і Н. Чайківські, З. Ціховяз, І. і С. Цьолки, Б. і В. Ціропаловичі, Є. і М. Цибик, М. Фірчук, М. Ґімбель, Т. Ґлух, І. і Н. Гафтковичі, О. і Н. Гафтковичі, І. і Р. Гайда, Т. Гайвас, А. Герасименко, М. і М. Глушок, В. і О. Гнатики, І. Голинська, О. і І. Голинські, Т. Гординська, З. і Д. Городиські, М. Грабець, Т. і Е. Грицики, д-р М. Іваницький, С. і Л. Іванчуки, І. Іванчишин, І. Іващенко, А. Ярема, Л. Джова, О. Качала, Ю. Касапер, М. і В. Кавки, Л. Коленський, д-р Р. Коропей, д-р В. Кострубяк, Є. Ковальська, З. Ковальська, М. Козак, Ю. Кравець, С. Крушельницька, Т. і М. Кузьо, М. Кузів, Ю. і І. Кузьма, М. Квас, Л. і М. Лямпіки, Є. і В. Левицькі, Л. і Л. Луценко, Х. Лукомська, о. І. Мак, С. і Г. Максимюки, П. і А. Марчича, С. Мартинюк, О. Маселко, Ю. і Х. Масюки, М. і У. Масники, М. і І. Морози, Д. і Ю. Надраґи, С. Нагірна, О. і С. Олесницькі, О. і У. Омецінські, Ю. Оприско, Р. і І. Павлічки, М. і С. Павлічки, В. Переяславець, С. і А. Петруняки, В. і М. Петришини, М. Пфлянцер, Б. і М. Полянські, Л. Придаткевич, Л. і А. Ратич, М. і М. Романець, д-р В. Рудко, В. Саляк, А. Сарахман, Б. Шарий, О. Шендюк, О. і М. Слупчинські, І. Стебельський, Б. і О. Стеранка, І. Свістель, І. Сигалів, Є. Сивенко, М. і І. Сиві, Л. і О. Щурі, О. і Д. Шепаровичі, І. і А. Табель, О. Татомир, д-р О. Теслюк, о. Іван і Т. Ткачуки, Я. і Т. Турянські, Б. і Г. Титли, Є. і Б. Титли, Т. і М. Угорчаки, Н. Вайда, К. і Л. Вайдель, М. Виспоцька, М. Візняк, д-р М. Войтович, М. Вижницька, І. і В. Яскіри, І. Заставський, Р. Заставський, Я. і О. Зазулі, М. і М. Зем, Є. і Н. Змий.
17 дол.: К. Васильк.
По 15 дол.: А. Банах, д-р В. Богданів, І. Хамуляк, М. Чучман, Д. Хухра, Ю. і Н. Цибрівські, В. і І. Черевко, С. і М. Демковичі, О. Довгалюк, М. Горбачак, М. і С. Іваницькі, О. Якимів, В. і М. Яровенки, Й. і Ю. Ховайли, М. Клецор, Н. Кліш, І. Копка, Є. Корчинська, М. Кривокульська, д-р Л. Куриляк, О. Малаховська, В. і В. Мотики, д-р Б. і Т. Мриці, Л. Мицьковська, В. Микитин, М. Олійник, П. і Р. Пішалі, П. Пришляк, С. Пурій, М. і Л. Роговські, М. Савчак, З. і д-р Т. Савицькі, М. Шук, Л. і М. Шанковські, К. Гук-Смородська, І. Снірський, В. Туркало, Р. Вомпель, І. Висоцька, І. Яворська, С. Заставська.
По 14 дол.: М. Ярош, о. Я. і Л. Шуст, У. Старосольська.
По 13 дол.: А. Капітан, А. і М. Сваричевські, І Шміґель, Б. і Ц. Подалюки, А. і В. Вовки.
11 дол.: М. Воєвідка.
По 10 дол.: К. Андрушко, Н. Бабюк, М. Бандера, Б. Барабаш, Г. Басюк, М. Базюк, В. Бекар, М. і Б. Бережанські, О. Бережницький, З. Білас, Р. і М. Боднарі, Е. Богачевський, Т. Богачевська, Б. і О. Богославець, М. і А. Бойчини, І. Бойчук, П. і Х. Бойки, Т. Брикович, П. Будзоль, д-р Л. і Д. Билові, О. Цар, К. Церкевич, З. Чехович, С. Диба-Ценко, Д. Чорнодольська, С. Чорнодольська, М. Константин, О. Цибик, Н. Черевайко, М. Дигдалевич, М. Данилів, І. і С. Десаки, М. Дорошенко, В. Дучинський, д-р М. Дицьо, М. Дзвінка, Л. Єднака, Є. Фандерис, С. Федірко, Р. Фенчинський, Б. і О. Фостяки, о. Т. Ґальонца, О. Ґоєвич, І. і М. Ґумовські, М. Черевайко, А. і Ю. Галайбіда, О. Ганушевська, І. Кушлик-Гаврилів, І. Геринович, Л. Гнатів, І. і С. Головки, Д. Горняткевич, д-р З. і М. Городиські, Ю. і С. Граби, О. Граб, К. Гренчак, Д. Гриціляк, К. і І. Григоровичі, І. Гринь, М. Гук, П. і О. Гурські, М. і О. Ільшенки, В. Іваниця, А. Янішевський, І. і В. Яскіри, І. і М. Юрчинські, Т. Юревич, М. Калескі, М. Каплистий, І. Капустинська, М. Карбонік, Я. Казанівська, К. Кедровська, І. Кефор, Т. Кікцьо, О. і О. Клюфаси, Я. і І. Клими, Т. Когут, д-р В. Когутяк, Н. Кокольська, О. Колесниченко, Р. Колінський, д-р В. і У. Коропеї, У. Коротко, В. і Є. Костюки, І. і Г. Костюки, Д. Костів, М. Костирко, Б. Ковалів, Б. і К. Ковшевич, Б. і І. Козаки, І. Козак, З. Кознарський, І. Крамарчук, М. Крамаренко, Р. і І. Кравціви, О. і М. Кричик, О. Крижанівська, О. Кухар, А. Купчак, М. і О. Курчак, д-р М. Куриляк, Р. і І. Кучні, М. Кузьма, Д. Кузьмович, Т. Кузьмович, Б. і О. Кузишини, І. Ленчук, Н. Лепкі, М. Левицька, С. Левицька, Б. Лівчак, С. Лотоцька, д-р У. Лоза, А. Лозинська, М. і Є. Лукавські, Ф. Лукіянович, О. Луцька, О. і М. Лисяки, д-р Р. Лисяк, І. Лисинецька, А. Лисинецька, д-р В. і О. Марчуки, Н. і М. Масюки, О. Мединська, М. Мельник, М. і О. Міщуки, О. і І. Мізюки, І. і Л. Мокеї, Є. Мороз, Т. Мотика, Л. Мригошка, д-р В. Михайлів, д-р З. і І. Михайлюки, Р. і Н. Миколаєвичі, д-р Р. Навроцький, І. Назаревич, А. Олексин, о. Б. Олесь, І. і С. Ориняки, Р. і Д. Осадци, Я. і О. Ощудляки, д-р Р. і Л. Осінчуки, Й. і Т. Остапи, В. і М. Палідвори, Л. Парубчак, К. Павляк, Н. Павленко, Д. Пенцак, С. Підляк, В. і І. Пік, О. Плаксій, Р. Полче, О. Понос, Я. Прицляк, Д. і М. Пилипець, З. Питляр, Т. Раць, І. і З. Раковські, Н. Разумів, І. Рейнер, С. Рогатинська, М. і М. Ромахи, О. Романовська, А. і З. Рудики, Б. і А. Сатурські, Л. Савойко, Н. Савчук, Л. Савеско, М. Савуля, М. Шеремета, Р. і Т. Шутер, М. Семянчук, В. і С. Сенежаки, М. Сеник, М. і О. Середи, Я. і Л. Шавяки, Г. Шембель, О. і Д. Шепаровичі, С. Штинда, М. Січинська, Р. Сьокало, І. Скочдополь, Л. Скрипчак, Я. Ставнича, Р. Стеців, д-р Євген Стецьків, Є. Стельмах, Р. Столярчук, О. Суховерський, О. і М. Татарські, А. Тиха, М. Тимочко, П. і С. Ушаки, К. і О. Вос, І. Вальницький, Е. Васинчук, Л. і І. Вербицькі, М. Веремянко, Ф. Войтович, С. Волянський, Ю. Вишневська, В., А. Забродська, В. Захарясевич, В. Захвалинська, Л. Зайка, Я. і О. Заремба, д-р М. Зарицький, Г. Заско, Дж. Зепен, 29-ий відділ СУА.
По 9 дол.: С. і О. Ганушевські, Б. Головід.
8 дол.: Ю. Яремкевич.
7 дол.: З. і Л. Возьні.
По 6 дол.: М. Панасюк, Д. Тишовницька.
По 5 дол.: О. Амінов, Н. Баган, о. В. Базилевський, М. Береза, М. Бішко, Л. Царик, І. Кознарська-Казанова, Р. і А. Чорнобіл, І. Чуміловська, Я. і Ю. Даниліви, О. Ґердан, В. Галько, Й. і І. Гарасимяк, Л. Грабова, В. Гриньків, В. Гринишин, Т. Гривнак, І. Гунзе, П. Ямрозик, М. Яримович, д-р Ю. Явний, І. Яворський, М. і А. Єйна, В. Джобо, О. Йосип, О. Качор, О. Калиновська, І. Клебан, М. Колмоновський, М. Костів, Х. Ковч, д-р М. Кравчук, Є. Криса, А. Купчик, М. Киюка, І. Лісікевич, М. Липяк, Л. Макаревич, О. Мандзіч, С. Мельник, А. Мотрович, Л. Музичка, О. Михалюк, С. Небошинський, К. Оприско, С. Оприско, Х. Озарків, К. Пакула, С. Попель, М. і Х. Родовєц, І. Саварин, І. Савчи, М. Смішкевич, А. Сохоцька, І. Солчаник, Дж. Солдресен, С. Стецура, К. і Є. Степові, Б. Таран, М. Василик, М. Венчак, Н. Волянський, М. Волнер, Т. Возьна, Я. Жевко.
Нижче 5 дол.: М. і С. Барусевичі, Дж. Боднар, І. Боднарук, М. Богачевська-Хомяк, П. Чопівська, о. Ю. Дубицький, Н. Ґуран, Я. Герман, П. Горбан, К. Копачинський, І. Коваль, М. Киюка, С. Мартюк, Г. Павлічко, А. Рековська, І. Шміґель, Р. і Т. Шутер, П. і С. Телішевські, О. Яримович.

Символіка...

(Закінчення зі стор. 2)

З. Голубець: „Весна".

Зенона Голубця. Вистрій форм (крила, голови, тулуба), узагальнених незвичайною мірою і співвідносністю, приведено в особливо ритмізовану і наснажену сполуку. І от глядачам відкрито вираз від незримої сили, що через неї існує, нею створена істота. В такій символічності з'являється верховна правда мистецтва.

∴

Твори мистця можна побачити під час літнього сезону в Гантері, Н. Й., як також у його студії у Ґлен Спей, Н. Й.

Помер М. Самоверський

Буенос Айрес, Арґентина. — У неділю, 7-го липня 1985 року, тут помер на 68-му році життя Мирослав Самоверський.

Св. п. М.М.Самоверський був відомий тут із своєї політично-громадської діяльності у місцевій українській громаді, займаючи кількакратно пост голови Української Центральної Репрезентації, Товариства „Просвіта", а в останньому часі був членом Президії СКВУ. У приватному житті св. п. М. Самоверський провадив філателістичне підприємство.

ТОМ СІВЕР, ЗМАГУН-кидач бейзболової дружини „Вайт Сокс" з Чикаґо в неділю, виграв 300 гру в своїй кар'єрі. Т. Сівер, який колись був змагуном нюйоркської дружини „Метс" переміг дружину „Єнкіс" з Ню Йорку в неділю, 9-го серпня, вислідом 4:1. Він став 17-им кидачем в історії бейзболу, що здобув 300 або більше пером.

В КРАЙОВІЙ ЛЯБОРАТОРІЇ, в Лос Алямос, в Ню Мехіко, вироблено точну репліку атомової бомби, яку скинено на Гірошіму 40 років тому. Її вироблено з метою, щоб науковці могли простудіювати наслідки радіяції на здоров'я людини.

„Веселка"...

(Закінчення зі стор. 2)

повинна прийти у формі співпраці в журналі молодших авторів, ілюстраторів і тяжко повірити в те, що їх у нас немає. Є хіба тільки байдужість та інертність з боку тих творчо-плідних, талановитих молодих сил, тих сотень молоді, що вже скінчила вищу мистецьку освіту, чи має літературні зацікавлення, а до того й має власних дітей.

„Веселка", що „з'явилася понад хмарами", тепер загорожена темною хмарою байдужости українських батьків, і якщо справа передплати журналу не зрушиться й журнал для дітей, єдиний такого роду для всієї української діяспори, припинить існування, — то це був би ще один пресумний доказ того, що ми обкрадуємо своїх дітей і внуків з свого рідного, національного. Чи ж може бути більший сором для нас, українців, які на вільній землі, де нема ані русифікації ані комуністичних утисків, „серцем завмирають" і так байдуже, охляло дивляться у національне майбуття своїх нащадків? !

„Веселка" мусить жити й далі роз'яснювати дитячі обрії ! Українські батьки, передплатіть своїм дітям „Веселку" і допильнуйте, щоб журнал не припадав пилом, а щоб його читали, — щоб рідне слово лунало у вашій хаті !

не тільки фізичне здоров'я дитини, і на їхній відповідальності лежить зробити це вчасно, починаючи з перших років життя дитини, бо перші п'ять років свідомого життя дитини важать більше, ніж наступних десять.

Якщо й говорити про допомогу „Веселці", то вона

СТЕЙТИ ПОЧАЛИ БРАТИ велику участь в міжнародній торгівлі, незалежно від федерального Уряду. Крайова організація губернаторів виявила, що стейти роблять це з метою піднести свою економіку. Губернатори твердять, що коли стейти торгують в ділянках домінованих Урядом, це їм не завжди виходить на користь з уваги на різні урядові обмеження.

ПОПУЛЯРНІСТЬ РАБІНА МЕЄРА Кагане, засновника Жидівської оборонної ліґи в Ню Йорку, який 14 років тому виеміґрував до Ізраїля і там в останніх парляментарних виборах був обраний членом парляменту, дуже зросла в останньому часі. Як відомо, рабін М. Кагане належить до крила екстремістичної організації, яка проповідує виселення усіх арабів з Ізраїля й з окупованих арабських земель і заселення їх жидами, щоб таким чином створити чисто жидівську державу. Дискутуючи з кореспондентами про зріст його популярности, Кагане заявив, що він правдоподібно „репрезентує задушевні бажання більшости ізраїльтян".

Помолімось за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства.

Впреп. о. протопресв. Іван Ткачук відслужить Заупокійну Святу Літургію, в неділю, 25-го серпня 1985 року, о год. 10-ій ранку, в УПЦеркві Всіх Святих в Ню Йорку, за Блаженної Пам'яті:

МИКОЛУ КОВАЛИСЬКА
РОЗАЛІЮ КОЛОДІЙ
ВОЛОДИМИРА ЛЕВИЦЬКОГО
д-ра ЄВГЕНА ОМЕЛЬСЬКОГО
АННУ ПАХНИЧ
АНДРІЯ ПОВХ
ОЛЕНУ з ЛУКАШІВ РІЗНИЧЕНКО
д-ра АНТОНА СЛИЖА
ЙОСИФА ЯРЕМУ

Всіх Вп. Членів ФКУ просимо про молитви за померших наших друзів.

Помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатись з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Членам ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

Замість квітів на свіжу могилу мого Дорогого Хресного Батька

бл. п.

інж. МИХАЙЛА ШУЛЯ

складаємо $100.00 (сто долярів) на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ у Ню Йорку

ХРИСТИНА ГОЛОВЧАК-ДЕБАРРІ з доньми ЛЯРИСОЮ І ТАНЕЮ

Вшановуючи пам'ять нашого Дорогого ШВАҐРА І ВУЙКА

св. п.

інж. МИХАЙЛА ШУЛЯ

складаємо $100.00 (сто дол.) на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ у Ню Йорку

МАРІЯ ГОЛОВЧАК
І ЕЛЯ ГОЛОВЧАК—ВАРЖАН
з чоловіком та дітьми

Ділимося сумною вісткою, що 21-го липня 1985 року, з Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність

о. Родіон Головацький, ЧСВВ

народжений у Львові 1917 року, довголітній духовник Колеґії св. Йосафата в Римі і керівник Українського Відділу Ватиканського Радіо.

Смутком прибиті:
НЕОНІЛЯ із ГОЛОВАЦЬКИХ КРАВЦІВ
і ближча та дальша Родина

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 5-го серпня 1985 р. відійшов у Вічність наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТКО І ДІДУСЬ

бл. п. д-р мед.

Юліян Політило

бувший учасник Визвольних Змагань, проживши 85 років.

ПАНАХИДА у середу, 7-го серпня 1985 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Union Funeral Home — Lytwyn & Lytwyn, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — в четвер, 8-го серпня 1985 р. Година 9:30 ранку — ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА в церкві св. Івана Хрестителя у Нюарку, Н. Дж. при 719 Sanford Ave., Newark, N.J., а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

Опечалені безмежним горем:
АННА — дружина
д-р МАРТА — донька з чоловіком ДАНИЛОМ
МАРІЧКА ЮЛІЯНА — онука
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і Україні

Академічні вечори у філії УКУ в Чикаго

Весняний семестер 1985 року закінчився у філії Українського Католицького Університету в червні ц.р. Тут відбувався далі дияконський курс, який відвідували шість учасників. Двоє з них вже були висвячені Владикою Іннокентієм на дияконів. Також тижнево проходили практичні курси народного мистецтва. Молодь сходилася на молитовні зібрання і дискусії. В будинку філії має свій осідок епархіяльний апостолят молоді під керівництвом о. Мирона Панчука. Молодь з Братства св. Бориса і Гліба тут проводить зустрічі, наради та товариські гутірки, пляннуючи свою багатогранну діяльність. При філії постійно живуть два студенти теології — семінаристи. Крім того, дирекція філії організовує публічні академічні імпрези для ширшого громадянства. У весняному семестрі відбулися такі зустрічі і доповіді: літературний вечір до 75-ліття поета-священика Севастіяна Соболя-Зореслава, 31-го березня, про що писала наша преса; вечір, присвячений 40-літтю ув'язнення ієрархії УКЦеркви, 26-го квітня; літературний вечір англійської поетеси і перекладачки Віри Рич, 10-го травня та вечір спогадів про закінчення Другої світової війни, 1-го червня ц.р.

На пам'ять ув'язненої ієрархії

40-ліття сумних подій в Україні, головно арешту ієрархії Галицької Митрополії, відзначено спільно з ювілейним комітетом 1000-ліття хрищення України, бо саме в цьому році комітет згадує Церкву в Україні. В саму річницю комітет влаштував Молебень за прославу ісповідників віри в катедрі св. отця Миколая, що його правили Владика Інокентій та священство чикагського деканату. Два тижні опісля було скликано поминальний вечір в авдиторії собору свв. Володимира і Ольги, де присутні вислухали дві доповіді.

Вечір відкрила заступниця голови ювілейного комітету ред. Іванка Ґорчинська, а доповіді виголосили проф. Василь Маркусь, директор філії УКУ, та доповідач-гість сестра Анна Ґілен (англійською мовою).

У своїй доповіді про початки нищення Української Католицької Церкви В. Маркусь накреслив історичне тло політики Москви супроти нашої Церкви на протязі століть, а далі детально з'ясував пляни і заходи совєтського уряду і московського патріярхату зліквітувати цю Церкву в 1939-45 рр. Доповідач докладно і критично розглянув тактику Москви, зокрема під час другої окупації в різних фазах цієї політики, якої найвищим пунктом було ув'язнення ієрархії 11-го квітня 1945 року. Проф. В. Маркусь висловив думку, що ідея т.зв. церковного „возз'єднання" була наскрізь політичним кроком і мала служити не настільки православію, як совєтським імперіяльним цілям прибрати під контролю новоприєднані західньоукраїнські землі. Очевидно, Російська Православна Церква з цього скористала і її керівники діяли не з християнських релігійних спонук, але здійснюючи традиційні ідеали Третього Риму.

Сестра Анна Ґілен, що є членом римо-католицького монашого об'єднання, і суспільно заанґажована в обороні переслідуваних і правозахисників в СССР, говорила на тему оборони прав віруючих. Добре ознайомлена із ситуацією українських віруючих, вона висунула ряд практичних порад, як захищати на міжнародному відтинку всіх віруючих без різниці віровизнання. Маючи великий досвід контактів та акцій за кордоном, сестра А. Ґілен суґерувала повести масову акцію в різних середовищах, насамперед для ознайомлення західнього загалу із ситуацією релігії і віруючих за залізною заслоною а далі для тиску на публічну опінію та урядові кола цих країн.

Вечір Віри Рич

Разом з осередком Наукового Товариства ім. Т. Шевченка в Чикаґо, філія УКУ влаштувала 10-го травня зустріч з англійською поетесою Вірою Рич. Відома перекладачка з української і білоруської мов на англійську, В. Рич, що постійно перебуває у Лондоні, була також гостем місцевих білоруської, польської і жидівської громад. Вона погодилася дати вечір для української публіки, що був нашвидко зорганізований та зібрав близько 80 осіб. Вечір відкрив та ним проводив директор філії В. Маркусь. Доповідь про В. Рич та про мистецтво перекладу, в тому і про перекладницьку діяльність поетеси-гостя говорив проф. Богдан Рубчак з Іллинойського університету. В своїй, як завжди ґрунтовній доповіді, проф. Б. Рубчак нагадав різні підходи до перекладацької творчости, аналізуючи більш детально й з деякими прикладами українські переклади поетеси, головно з Шевченка, Лесі Українки, П. Филиповича та інших.

Присутні могли наочно переконатися про високий мистецький рівень цих перекладів з прочитаних прикладів о. Андрієм Чировським та Олею Дацків. Рецитатори чергувалися, причому переходили від легших до важких речей. Зокрема глибоко і переконливо звучали „Сім струн" Лесі Українки.

На закінчення виступила сама поетеса, інформуючи присутніх про свою теперішню перекладницьку діяльність із східньоевропейських літератур та літературознавчі дослідження, зокрема в ділянці нової білоруської літератури; в останній вона досліджує тему антисемітизму, чи її відсутність у порівнянні до російської совєтської літератури. Подібні дослідження поетеса збирається зробити і в українській сучасній літературі.

Наскрізь успішний вечір закрив д-р Павло Пундій.

Історія устами очевидців

1-го червня зорганізовано оригінальну імпрезу — спогади очевидців про кінець Другої світової війни. Виступало одинадцять осіб, що перебували під час закінчення війни у різних військових формаціях або в якихось винняткових обставинах, та переповіли, як українська людина зустріла кінець війни 1945 року. Кожна особа говорила приблизно 10-15 хвилин на підставі заздалегідь приготованого тексту. Під цим кутом усі виступаючі були дисципліновані і всі виступи відбулися на протязі двох годин.

Мґр Орест Городиський, від кого вийшла ініціятива цього вечора, говорив загально про останні тижні дивізії і її перехід до англійської окупаційної зони Австрії, згодом до Італії. Роман Висоцький, учасник боїв під Бродами, що попав у совєтський полон, говорив про шляхи полоненого, звідки йому вдалося звільнитися під алібі, що він австрійський громадянин. Василь Мудрий з Ярославщини був змобілізований в 1944 році до совєтської армії і брав участь у боях за Берлін. Під кінець війни втік з армії і опинився на Заході. Його спостереження були надзвичайно цікаві про життя і побут совєтських бійців, зокрема українців.

Інший дивізійник, Михайло Мельник, прочитив уривок із своїх спогадів про те, як він попав у полон, перебував у французькому шпиталі, а під загрозою репатріяції втік і перебрався за „циволя". Так врятувався від певного Сибіру.

Інж. Степан Голяш під кінець війни перебував на Лемківщині у совєтському запіллі; він працював в рядах УПА та цивільної сітки ОУН. Закінчення війни якось було несподіваним для підпільників. Кілька днів по капітуляції його група зауважила на совєтських ешелонах лозунґи: „Ми добили ґерманця, виграємо і з американцями!" Старшина УПА Володимир Сорочак поділився спогадами про останній випуск старшинської школи напередодні кінця війни та про зустріч із головним командуванням УПА; один із керівників підпілля звернувся до молодих старшин із закликом до нового етапу боротьби, яка буде важчою і вимагатиме зміни тактики.

Олена Войтович, що від 1943 року до кінця війни перебувала в німецькому кацеті, розповіла про свої дуже зворушливі спостереження і спогади із одного з „млинів смерти". Так само про кацетні переживання говорив інж. Богдан Трусевич, що змалював низку „людських і нелюдських" картин життя і смерти своїх співтоваришів та їх губителів у таборав Дахав і Мангаузен.

Українець-вояк в американській армії на Далекому і Близькому Сході, Петро Бабій, розповів про цікаві деталі, як американці сприймали війну з державами осі і як він, як українець, шукав в час війни і під її кінець за всякими вістками і контактами з українцями, в тому і серед „союзників" у совєтській армії. Про наставлення до української проблеми в Европі говорив суспільний діяч в Америці інж. Степан Куропась. Він згадав про те, як на українську національну спільноту дивилися в Америці різні інші етнічні групи як на співробітників німців і як треба було боротися із цим явищем дезінформації і навмисного плюгавлення українців.

Вцілому вечір спогадів на тему „Кінець Другої світової війни очима українських учасників" був дуже цікавою імпрезою. Під кінець присутні доповнювали свої інформації і враження при чайку і солодкому. Багато осіб висловило побажання, щоб влаштувати ще подібні вечори спогадів із недавного минулого.

Керівник імпрези, директор філії УКУ Василь Маркусь, підкреслив значення мемуарів для дослідження нової історії. Вони зокрема тому важливі, що віддають атмосферу й переживання рядових людей, що доповнює великі й „визначні" події чисто людськими нюансами. А ці іноді можуть бути важливішими, як великі битви і розмови політиків.

М.В.

Вісті з Відня

КОНЦЕРТ ХОРУ СВ. ВАРВАРИ

Вже від довшого часу, щороку під час віденського фестивалю виступає цей хор під управою свого знаного дириґента з власним концертом. У репертуарі хору завжди в першій частині релігійні пісні і псалми, а в другій народні різного характеру — від історичних до веселих. Тим разом концерт відбувся в суботу, 8-го червня, в „Фестзалі" старої віденської ратуші. Концерт почався своєрідним українським псалмом „Хваліть ім'я Господнє" Кирила Стеценка. В творі відчуваються співи Печерської Лаври і гомін широких степів. Другим з черги твором у щирому молитовному настрої був один з найбільш відомих творів А. Веделя" Покаянія отверзи ми двері" з тріо Сільвія Отмар-Штайн, Люба Гнатишин і Галя Жупник. Потім хор виконав твори М. Григоріїва „Вси язици", М. Архангельського „Гласом моїм ко Господу возвах" з сольо Франца Зецера і закінчив цю першу частину піснею „Благословлю Господа на всякоє время", Австрійці, які радо відвідують ці концерти, любуються особливо в українських церковних піснях їм притаманними київськими гармоніями й речитативами.

Друга частина концерту складалася з народних пісень в обробці А. Гнатишина: „Розвивайся, дубе"з солістом Ігорем Тарком, „Гей літа орел", „Ой видно село", „Повій, вітре з України" з солістом Ф. Зецером, який своїм тенором виконав цю пісню з особливим чуттям. У пісні „Їхав козак з України" солістами були Петро Резман і Любка Гнатишин. З заспівом „Заспіваймо пісню про нашу Верховину" Борис Ямінський виконав пісню „Верховино, світку ти наш". „Тихо Дунай воду несе" хор виконав з особливим піднесенням. Концерт закінчено тією ж піснею „Микола", яку Люба Гнатишин співала на телебаченні і яку мусіла повторити.

Хор св. Варвари співає без супроводу фортепіяно і дириґент має цілковиту свободу у виконанні, а хор не губить свого гарного й цікавого кольориту. Поміж безперервними оплесками вияснював текст пісень в німецькій мові відомий промовець Борис Ямінський. Начальник першої дільниці Відня інж. Г.Гайнц подякував проф. А. Гнатишинові та хорові за цей надзвичайно успішний концерт і вручив хористкам китиці рож, а хор проспівав бравурне „Многая літа".

РАННІ РОЗВАЖАННЯ

Кожного дня вранці п'ять хвилин перед сьомою годиною пересилає віденське радіо п'ятихвилинні духовні розважашщя, які провадять відомі духовні проповідники. В червні проповідував наш парох о. шамб. Дзерович. Листи на адресу пароха і до радіо свідчать про велику популярність цих пересилань.

ДО 1000 - РІЧЧЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ

Композитор А. Гнатишин написав новий твір на замовлення хору Володимира й Ольги з Чикаґо на пересланий йому текст Евгена Крименка п.н. „Хрищення України". Твір для мішаного хору й сольо з оркестрою пересланий на руки відомого дириґента Романа Андрушка в Чикаґо.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст. подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

10-11-го серпня — Подвійні гри

30-го серпня - 2-го вересня — УСЦАК крайові

14-15-го вересня — Запрошений УНС

28-29-го вересня Подвійні гри Пласт

12-13-го жовтня — КЛК.